

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Balejové a soudkyň JUDr. Marie Krybusové a Mgr. Heleny Nutilové v právní věci žalobce **V. S.**, zast. Mgr. Martinem Prosserem, advokátem se sídlem Tančící dům, Jiráskovo nám. 1981/6, Praha 2, proti žalované **Policii České republiky, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje**, Lannova 26, České Budějovice, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 19.3.2010, čj. RKŘ-12/2010, **t a k t o :**

Rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje ze dne 19.3.2010, čj. RKŘ-12/2010, se z r u š u j e a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 6 800,- Kč ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku na účet právního zástupce žalobce.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou, doručenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích dne 27.5.2010, domáhá zrušení shora uvedeného rozhodnutí, které považuje za nesprávné z důvodu pochybení žalované při výpočtu výše odchodného.

Dle žalobce je výše odchodného stanovena nesprávně, neboť do částky, z níž se odchodné vypočítává (průměrný hrubý měsíční příjem za předchozí kalendářní rok, tj. 2008), žalovaná nezahrnula příjmy nárokové žalobcem za odpracované hodiny (předem

naplánované dle plánu služeb) v rozsahu 150 hodin. Žalobce v roce 2008 odpracoval celkem 594 hodin přesčasů, z nichž mu nebyl poskytnut služební příjem (ani náhradní volno) za výše uvedených 150 hodin. Žalobce poukazuje i na neoprávněné plánování (a započítávání) přesčasů, kdy podle žalobce nebyly důvody pro zahrnování odpracovaných přesčasů do rozsahu 150 neplacených hodin, neboť dle jeho názoru nenastala situace předvídaná zákonem pro nařizování služby přesčas a navíc se tak dělo bez řádného odůvodnění. Žalovaná tím tak řešila neuspokojivou personální situaci. Tím docházelo k porušování nejen zákonných předpisů, ale rovněž vnitřních předpisů žalované.

Žalobce dále upozorňuje i na rozdílnou výši hrubého měsíčního příjmu za rok 2008 uvedenou jednak v žalobou napadeném (a též prvoinstančním) rozhodnutí (529 637,- Kč) a jednak ve mzdovém listu žalobce za rok 2008 (545 047,- Kč), kdy i žalovaná vycházela z částky nižší, aniž by to řádně odůvodnila a reagovala tak na odvolací námitky žalobce.

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 11.6.2010 uvedla, že k žádosti žalobce již v odvolacím řízení provedla přepočtení služebního příjmu a náhrad za čerpanou řádnou dovolenou za období let 2007, 2008 a 2009 (do 30.11.2009), ale kontrolou nebyl zjištěn chybný výpočet. Přesčasy vzniklé v letech 2008 a 2009 byly do výpočtu průměru náhrady za čerpanou dovolenou zahrnuty až po naplnění limitu 150 hodin, což odpovídá platné právní úpravě (§ 54 odst. 1 a 201 odst. 1 služebního zákona) i představě zákonodárce, jenž s čerpáním tohoto limitu 150 hodin počítal a zohlednil jej při nastavení platových stupňů. Nejedná se tak o část pracovního fondu doby žalobce, která by byla nepokrytá služebním příjmem.

Plánování služeb přesčas bylo dle žalované v souladu s ustanovením § 201 odst. 1 služebního zákona a bylo tak v důležitém zájmu služby, tj. včasném a kvalitním plnění úkolů operačního střediska v Písku i celého bezpečnostního sboru a zajištění nepřerušovaného provozu tohoto pracoviště za použití prostředků a sil, které měl vedoucí operačního střediska v daném období k dispozici. Bez nařízení přesčasové práce nemohl být tento zásadní úkol zajištěn. Z uvedeného důvodu nelze přijmout závěr, že každý předem naplánovaný přesčas (z důvodu jeho předchozího naplánování) nelze zařadit do limitu 150 hodin, jehož naplnění je podmínkou k vyplácení následně nařízených přesčasů.

Pokud jde o rozdílnou výši částky, z níž se odchodné vypočítává, žalovaná uvádí, že měsíční služební příjem pro účely stanovení výše výluhových nároků je upraven v ustanovení § 166 služebního zákona, zatímco vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení je upraven zákonem č. 589/1992 Sb. Rozdílná zákonná úprava znamená i rozdílnou konstrukci výpočtu příslušné částky, neboť ustanovení § 166 služebního zákona neumožňuje zahrnout částky v rozhodném období (v roce 2008) zúčtované, ale náležející za období mimo rozhodné období roku 2008. Tedy jde o náhrady za služby ze závěru roku 2007 zúčtované v počátku roku 2008.

Žalovaná proto považuje žalobu za nedůvodnou navrhuje její zamítnutí.

Ze spisové dokumentace byly zjištěny, s ohledem na žalobní body, tyto rozhodné skutečnosti:

Žalobce ukončil služební poměr u Policie ČR na vlastní žádost ke dni 30.11.2009. Rozhodnutím žalované ze dne 1.12.2009 čj. ŘLZ-7629/2009 bylo žalobci přiznáno odchodné ve výši 264 816,- Kč, které bylo vypočteno jako 6-násobek měsíčního služebního příjmu

(průměrný hrubý služební příjem za předchozí kalendářní rok, tj. rok 2008), který činil 44 136,- Kč. Žalobce rozhodnutí převzal dne 9.12.2009.

Dne 3.12.2009 podal žalobce žalované žádost o přepočtení a doplacení mzdy za řádnou dovolenou roku 2007 z důvodu snížení hodinových průměrů následkem průběžného nevykazování řádně odpracovaných a naplánovaných hodin v jednotlivých měsících, a dále o přepočet mzdy a doplacení všech dosud neproplacených a odpracovaných plánovaných přesčasových hodin od roku 2007. Důvody žádosti se shodují s důvody uvedenými v žalobě.

Proti rozhodnutí žalované ze dne 1.12.2009 č.j. ŘLZ-7629/2009 podal žalobce odvolání, ve kterém opět namítal chybně vypočítanou částku odchodného z důvodu neproplacení všech odpracovaných (naplánovaných) hodin a odkázal přitom na svoji žádost ze dne 3.12.2009. Znovu požadoval po žalované doplacení všech odpracovaných hodin a následný přepočet odchodného.

Ve smyslu ustanovení § 194 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „služební zákon“) byl za účelem projednání, posouzení a zpracování doporučení ve věci odvolání žalobce určen tříčlenný senát poradní komise ředitele Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje.

Senát projednal odvolání žalobce dne 18.1.2010, přepočtl služební příjem a náhradu služebního příjmu za čerpanou řádnou dovolenou za období let 2007, 2008 a 2009 (do 30.11.2009) a následně vydal dne 19.1.2010 jednomyslně přijaté doporučení, v němž konstatoval, že k chybnému výpočtu čtvrtletních průměrů rozhodných pro výpočet náhrady za vyčerpanou dovolenou nedošlo. Dle závěru senátu v roce 2007 žádné přesčasové hodiny nevznikly a přesčasové hodiny vzniklé v letech 2008 a 2009 byly po naplnění limitu 150 hodin propláceny. Senát také potvrdil, že takto vykazované přesčasové hodiny neodpovídají metodice ani prováděcí vyhlášce ke služebnímu zákonu, aniž by to blíže specifikoval.

Žalobce využil svého práva vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k jeho podkladům, ke způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhnout jejich doplnění a dne 5.2.2010 se seznámil s kompletním spisovým materiálem. Žalované dne 11.2.2010 doručil vyjádření, ve kterém odmítl závěry senátu poradní komise ze dne 19.1.2010, namítal rozpor mezi skutečně odpracovanými hodinami dle plánu služeb a údaji zanesenými do elektronického systému EKIS, z něhož se při výpočtu mzdy vychází a v němž tyto nedostatky namítal (spolu s dalšími kolegy) již od poloviny roku 2008. Odmítl také závěry senátu o správnosti hodinových průměrů za jednotlivá čtvrtletí roku 2008, které jsou podkladem pro proplacení řádné dovolené. Podle žalobce by se jeho průměrný příjem měl pohybovat, vycházeje ze základního platu a měsíčního fondu pracovní doby, v rozmezí mezi 204,- Kč a 234,60 Kč. Žalovanou vypočítaný průměr byl za 1. čtvrtletí 199,69 Kč, 2. čtvrtletí 185,43 Kč, 3. čtvrtletí 248,57 Kč a 4. čtvrtletí 161,94 Kč. Důvodem toho je započítávání neproplacených, odpracovaných přesčasových hodin. Žalobce rovněž poukázal na nedostatky programu EKIS, který ve výpočtech průměrné mzdy zakládá i další náhodné chyby (např. do výpočtu průměrné mzdy započte pouze přesčasové hodiny, aniž by započítal i částku za ně, pokud byla vyplacena). Žalobce namítl neproplacení 150 přesčasových hodin poukazuje přitom na nesplnění zákonných podmínek, tj. neexistenci krizové nebo mimořádné situace, a to nepřetržitě po dobu 3 let, jejich neodůvodnění a dokonce rozpor se stanoviskem policejního prezidia a jeho přímým rozkazem, jenž plánování přesčasových hodin dopředu zakazuje. Služba přesčas by měla být službou výjimečnou, neměla by být považována za pravidelnou součást předem plánované doby služby. Žalobce rovněž rozporoval vyměřovací základ vypočtený pro účely

stanovení odchodného, jenž byl odlišný od vyměřovacího základu pro důchodové účely. Závěrem žalobce znovu požádal o přepočtení roku 2007 a 2008 dle skutečně odpracovaných hodin, za rok 2007 doplacení 59,5 přesčasových hodin, za rok 2008 doplacení 150 hodin z 594 odpracovaných a za rok 2009 doplacení rovněž 150 přesčasových hodin. Dále požadoval dorovnat průměry, vše započítat do odchodného a do výsluhy a následně provést doplacení.

Senát v návaznosti na vyjádření žalobce znovu projednal dne 15.3.2010 jeho odvolání, provedl kontrolu plánovaných směn za období roku 2007, 2008 a 2009 a vydal dne 17.3.2010 své druhé doporučení v této věci. Senát na základě výsledků kontroly uvedl, že všechny naplánované směny v dodaných plánech operačního střediska Písek souhlasí se systémem EKIS II a že žalobcem namítané rozpory mezi skutečně odpracovanými hodinami a systémem EKIS II byly odstraněny v září a říjnu 2008 po domluvě s vedoucím operačního střediska Písek a po zaslání skutečného plánu služeb. Výpočet průměru pro pracovní právní účely se dle senátu provádí automatickým nastavením systému EKIS II, nelze do něho zasahovat nebo jej měnit a odpovídá zákoníku práce, kdy se při výpočtu vychází ze skutečně odpracovaných hodin za kalendářní čtvrtletí a skutečně vyplaceného služebního příjmu. Vykazování přesčasových hodin je v souladu s ustanovením § 52 odst. 1 a 53 služebního zákona. Hodiny nad fond pracovní doby byly srovnány podle ustanovení § 53 odst. 3 písm. b) služebního zákona v následujících měsících (kalendářním roce). Pokud jde o plánování služby přesčas, konstatoval senát porušení jak ustanovení § 52 a 53 služebního zákona, tak i stanoviska analyticko-legislativního oddělení policejního prezidia, a to v roce 2008 a 2009 (v roce 2007 „v podstatě“ neshledal žádný problém), což ale nemá dle jeho názoru vliv na odměňování těchto přesčasových hodin. Proplacení 150 přesčasových hodin senát odmítl s tím, že podle ustanovení § 125 a 126 odst. 3 služebního zákona lze služební příjem za službu přesčas poskytnout jen v případě naplnění limitu 150 hodin nebo v případě, kdy má příslušník nařízenou služební pohotovost a v této pohotovosti vykoná službu. Na operační střediska se však režim služební pohotovosti dle rozkazu ředitele PČR S Jčk č. 58/2007 a dle nařízení ředitele KŘ Jčk č. 10/2009 nevztahuje a tato situace je řešena 10% příplatkem za směnnost. K námitce žalobce o rozdílné výši „měsíčního služebního příjmu pro účely stanovení výše výluhových nároků“ a „vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení“ senát uvedl, že jde o naprosto odlišné instituty, jejichž právní úprava, konstrukce a aplikace je zcela odlišná (služební zákon, resp. zákon č. 589/1992 Sb.). Zatímco do základu pro účely stanovení výluhových nároků se započítávají pouze příjmy poskytované za předchozí kalendářní rok (nebo za tři předchozí kalendářní roky, je-li to výhodnější), do základu pro účely důchodového pojištění se započítávají veškeré příjmy zúčtované v rozhodném období kalendářního roku. Závěrem senát sdělil, že výše popsané zdůvodnění bylo žalobci komisí osobně ústně tlumočeno a argumentačně vysvětleno dne 16.3.2010 v místě jeho bydliště, žalobce však na tuto argumentaci nereflektoval. Poradní komise doporučila stížnost žalobce vyhodnotit jako neoprávněnou.

Žalovaná se v žalobou napadeném rozhodnutí se stanoviskem senátu poradní komise plně ztotožnila, beze zbytku využila jeho textaci a odvolání žalobce podle ustanovení § 190 odst. 8 služebního zákona zamítla. Současně potvrdila prvoinstanční rozhodnutí. Rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 26.3.2010.

Podle ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. se může žalobou domáhat zrušení rozhodnutí ten, kdo tvrdí, že jím byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení. Podle ustanovení § 72 odst. 1 s.ř.s. lze žalobu podat do dvou měsíců

poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení. Žaloba tedy byla podána osobou oprávněnou (aktivně legitimovanou) a byla podána včas.

Kromě splnění základních podmínek soudního řízení (zejména vyčerpání řádných opravných prostředků, včasnost žaloby apod.), které se ověřují vždy v první řadě, a to dříve než soud zahájí samotný (věcný) přezkum napadeného rozhodnutí, je třeba rovněž v souladu se stávající judikaturou, jakož i s ustanovením § 76 s.ř.s. ověřit, zda rozhodnutí netrpí vadami takového významu, jež by způsobovaly jeho nepřezkoumatelnost, a tedy i jeho zrušení, a to bez jednání. K tak zásadním vadám řízení soud přihlíží *ex officio*, ačkoli jinak v zásadě platí vázanost soudu mezemi žalobních bodů (srov. § 75 odst. 2 s.ř.s.).

Krajský soud při přezkoumávání napadeného rozhodnutí dospěl k závěru, že rozhodnutí neobsahuje dostatek důvodů, z nichž by bylo zřejmé, proč odvolací správní orgán odvolání žalobce zamítl, a že je proto v konečném důsledku nepřezkoumatelné ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.

Základem podané žaloby jsou tvrzená pochybení a nedostatky ve způsobu plánování, vykazování a proplácení služby vykonané žalobcem nad rámec základní doby služby. K tomu soud uvádí, že služba přesčas je primárně upravena v ustanovení § 54 služebního zákona jako služba vykonávaná nad základní dobu služby v týdnu mimo rámec směn (srov. § 52 služebního zákona, podle kterého činí základní doba služby příslušníka 37,5 hodiny týdně). Podle odst. 1 tohoto ustanovení ji lze nařídít pouze v důležitém zájmu služby a nejvýše v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce (*a contrario* z jiného důvodu a ve větším rozsahu – vyjma ustanovení § 54 odst. 2 služebního zákona - službu přesčas nařídít nelze). S tím služební zákon počítá i v souvislosti s úpravou výše služebního příjmu, jenž je podle ustanovení § 112 odst. 2 služebního zákona stanoven s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. Co je důležitý zájem služby upravuje služební zákon v ustanovení § 201 odst. 1 jako zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru. Nad rozsah výše uvedených 150 přesčasových hodin v kalendářním roce lze podle ustanovení § 54 odst. 2 služebního zákona výkon služby přesčas nařídít pouze v případě vyhlášení krizového stavu nebo ve výjimečných případech ve veřejném zájmu, a to po dobu krizového stavu, resp. po nezbytnou dobu ve veřejném zájmu.

Zákonodárce již při přijímání služebního zákona předpokládal, že mohou nastat situace, za kterých bude třeba příslušníkovi nařídít výkon služby přesčas a ten bude mít povinnost tuto službu vykonat (srov. důvodová zpráva k vládnímu návrhu služebního zákona s. 111, tehdy ještě bez limitu 150 hodin ročně, zdroj <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?o=4&ct=1002&ct1=0>). Proto za tím účelem stanovil v ustanovení § 54 zákonné podmínky, za kterých (jedině) lze výkon služby přesčas nařídít. V takovém případě se rozsah 150 přesčasových hodin v kalendářním roce považuje za zohledněný ve služebním příjmu za výkon služby a příslušník za řádně odpracované hodiny v rámci výkonu služby přesčas v uvedeném rozsahu další služební příjem nedostane. To mj. také odpovídá úpravě náhradního volna a služebního příjmu za službu přesčas dle ustanovení § 125 služebního zákona, podle něhož má příslušník nárok na náhradní volno (popř. poměrnou část přiznaného základního tarifu, osobního příplatku a zvláštního příplatku) až za každou hodinu služby přesčas nad 150 hodin v kalendářním roce.

Extrakcí výše uvedených pravidel lze dovodit podmínky, které musí být vždy splněny, má-li být institut služby přesčas využíván v souladu s platnou právní úpravou. Těmito podmínkami jsou: 1/ důležitý zájem služby, 2/ z toho vyplývající předpoklad výjimečnosti

služby přesčas, 3/ odůvodnění přijetí tohoto opatření a 4/ maximální rozsah 150 hodin v kalendářním roce, popř. vyhlášení krizového stavu nebo jiné výjimečné případy ve veřejném zájmu.

Výkon služby přesčas v souladu s výše uvedenými pravidly je v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce presumován ve výši stanoveného služebního příjmu a příslušník tak za něj další (extra) příjem nárokovat nemůže.

Pokud jde o podmínku důležitosti zájmu služby, ponechává zákonodárce pro (služební) praxi značný aplikační prostor v podobě poměrně široké definice v ustanovení § 201 odst. 1 služebního zákona, kdy za důležitý zájem služby považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru. Ve vztahu k nařizování služby přesčas tak bude především věcí příslušných vedoucích pracovníků žalované, aby vždy v mezích daných tímto ustanovením potřeby, rozsah a (vůbec) přípustnost nařízení výkonu služby přesčas zvážil. S tím na druhé straně souvisí i povinnost takový postup náležitě odůvodnit. Soudy ve správním soudnictví pak budou moci dodržení vymezených mantinelů správní úvahy posoudit a přezkoumat, a to mj. s ohledem na odůvodnění, jež musí správní úvahu z podstaty věci doprovázet. Soud v takovém případě nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda logicky plyne z objektivních okolností a zda k němu správní orgán dospěl řádným postupem. V daném případě však soud k takovému zhodnocení postupu žalované přistoupit nemohl, neboť rozhodnutí žalované neobsahuje odůvodnění, jež by činilo toto rozhodnutí přezkoumatelným.

Předpoklad výjimečnosti služby přesčas vyplývá především ze skutečnosti, že zákonodárce její přípustnost podmínil existencí určitých zákonných podmínek, bez jejichž identifikace výkon služby přesčas nařídit nelze. Tuto výjimečnost lze dovodit již ze samostatné úpravy tohoto mimořádného opatření v rámci služebního zákona jako doplňkového fondu služebních hodin nad zákonem stanovenou základní dobu služby příslušníka v rozsahu 37,5 hodin týdně (§ 52 odst. 1 služebního zákona). Předpoklad výjimečnosti ostatně potvrzuje i žalovaná v napadeném rozhodnutí v souvislosti s hodnocením stanoviska Policejního prezidia čj. SP-350/PR-2007 (srov. „*Služba přesčas je právními předpisy považována za službu výjimečnou.*“). Pokud by zákonodárce býval předpokládal automatické využívání tohoto fondu v maximálním rozsahu u každého příslušníka, mohl tak učinit mnohem jednodušším způsobem, a to např. zvýšením rozsahu základní doby služby o cca 2,88 hodiny týdně (150 hodin / 52 týdnů) na cca 40 hodin týdně, aniž by bylo následně potřeba nařizování výkonu služby přesčas jakkoliv odůvodňovat či vykazovat a pro další mimořádné situace by ponechal pouze úpravu v ustanovení § 52 odst. 2 služebního zákona. Určité *ratio* při přijímání legislativy je třeba předpokládat, a proto aprobační názoru žalované o jisté samozřejmosti výkonu služby přesčas nemůže být ze strany soudu přijata. Výjimečnost (a už vůbec ne důležitý zájem služby) soud nespatřuje ani v řešení nedostatečného personálního obsazení příslušného útvaru, nadto ještě jako dlouhodobý a vědomý přístup žalované k řešení personálních otázek. Ve vztahu k výkonu agendy jednotlivými příslušníky si lze představit vznik neočekávané situace způsobené např. momentální indispozicí či absencí některého z příslušníků např. ze zdravotních či jiných důvodů, jež by byla oprávněně subsumovatelná pod ustanovení § 54, resp. 201 služebního zákona. Takovým případem by ale jistě nebylo dlouhodobé (až trvalé) nahrazování nedostatku osob zvýšenými nároky (mj. nařizováním služeb přesčas) na stávající příslušníky s odkazem na důležitý zájem služby. Prostor pro takový výklad platné právní úpravy soud nespatřuje a ani napadené rozhodnutí se uvedenými námitkami žalobce nezabývá do té míry, aby bylo zřejmé, z jakých důvodů je žalovaná považuje za neodůvodněné. Naopak, jak je zřejmé i ze

stanoviska senátu poradní komise (ze dne 19.1.2010 i ze dne 17.3.2010) a i z napadeného rozhodnutí, pochybení v plánování přesčasů identifikována byla, aniž by ovšem byl řádně odůvodněn závěr žalované o tom, že takový postup nemá vliv na odměňování služby přesčas.

Soud znovu zdůrazňuje povinnost nařízení služby přesčas vždy řádně odůvodnit. Tento požadavek vyplývá nejen z obecných pravidel aplikace volné úvahy správního (zde služebního) orgánu (k tomu srov. již např. judikaturu Vrchního soudu v Praze čj. 6 A 95/93-30 ze dne 25.3.1994), ale rovněž z interních předpisů a instrukcí žalované, kdy bylo mj. v rámci porady policejního prezidenta s řediteli PČR, řediteli služby cizinecké a pohraniční policie, útvaru rychlého nasazení a úřadu služby kriminální policie a vyšetřování konané dne 17.5.2007 v Praze jako trvalý úkol všem služebním funkcionářům a vedoucím příslušníkům uloženo případné plánování služby přesčas vždy řádně odůvodnit, a to buď důležitým zájmem služby, vyhlášením krizového stavu nebo ve výjimečných případech veřejným zájmem, jak předpokládá ustanovení § 54 služebního zákona. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí takové odůvodnění neobsahuje a žalovaná se s námitkami žalobce v tomto rozsahu nevypořádala, nemá soud prostor pro to, aby uvedenou námitku mohl přezkoumat a posoudit tak oprávněnost, resp. přípustnost nařízení služby přesčas a z toho event. vyplývající příjmové nároky žalobce. Spis žádné podklady v tomto směru rovněž neobsahuje.

S tím souvisí také nemožnost soudu posoudit přípustnost nařízení přesčasových hodin žalobci v rozsahu stovek hodin ročně, neboť z postupu žalované není zřejmé, z jakých důvodů práci přesčas v takovém rozsahu žalobci nařizovala. Odůvodnění má své opodstatnění i z hlediska požadavku právní jistoty a předvídatelnosti aktů veřejné moci. I kdyby zde byly shledány důvody pro nařízení 150 hodin služby přesčas v kalendářním roce ve smyslu ustanovení § 54 odst. 1 služebního zákona (což ovšem nelze, jak je uvedeno výše, z jednání žalované pro nedostatek odůvodnění dovodit), pak další přesčasové hodiny nad výše uvedený zákonný limit mohly být žalovanou oprávněně (ústavně-konformně) nařizovány pouze na základě ustanovení § 54 odst. 2 služebního zákona, tj. za vyhlášeného krizového stavu nebo ve výjimečných případech ve veřejném zájmu. Z podkladů předložených v rámci soudního řízení však tyto podmínky zřejmé nejsou. Odůvodnění využívání uvedeného (mimořádného) opatření v podobě nařizování služby přesčas chybí. Soud tak nemá možnost posoudit, zda postup žalované odpovídal platné právní úpravě a zda jsou nároky žalobce za této situace oprávněné.

Soudem proto nelze pro výše uvedené nedostatky posoudit přípustnost nařízené služby přesčas za podmínek daných v ustanoveních § 54 odst. 1 a 2 služebního zákona, rovněž nelze posoudit ani ze strany žalované provedenou „kategorizaci“ nehrazených (do limitu 150 hodin ročně) a hrazených (nad limit 150 hodin ročně) nařízených (napláňovaných) a žalobcem řádně odsloužených přesčasových hodin. Jenom tehdy, pokud by k nařízení služby přesčas došlo v souladu s citovanými ustanoveními služebního zákona, by byl správný názor žalované o neproplácení prvních 150 přesčasových hodin ročně z důvodu jejich zohlednění při stanovení služebního příjmu žalobce (§ 112 odst. 2 služebního zákona).

Žalobní námitka týkající se výpočtu náhrad za řádnou dovolenou žalobce je rovněž nepřezkoumatelná pro nedostatek odůvodnění. Žalovaná sice odkazuje na automatické provádění výpočtů pomocí softwarového nástroje EKIS II, jenž vychází ze skutečně odpracovaných hodin a skutečně vyplaceného služebního příjmu a odpovídá tak zákoníku práce, z napadeného rozhodnutí ovšem není zřejmé, jak je v uvedeném systému zohledněn předpoklad zákonodárce o zahrnutí (za zákonem předpokládaných podmínek) 150 přesčasových hodin ročně již ve stanoveném služebním příjmu podle ustanovení § 112 odst. 2

služebního zákona. Z logiky věci by bylo nesprávné, pokud by v případě odpracování těchto přesčasových hodin (zahrnuje-li je již na základě zákona stanovený služební příjem) byl např. hodinový průměr, z něhož jsou následně vypočítávány náhrady za řádnou dovolenou, výpočtově snižován z důvodu, že dodatečný příjem za tyto hodiny by započítán nebyl (protože se s nimi počítá již v rámci stanoveného služebního příjmu), ale suma hodin by do dělitele započítána byla. Takový postup by navíc mohl působit i diskriminačně ve vztahu k příslušníkům, kterým by byla služba přesčas v uvedeném rozsahu nařizována a kterým by následně při automatickém výpočtu průměry pro pracovní-právní účely vycházely nižší než příslušníkům, kteří povinnost služby přesčas neměli (zjednodušeně řečeno pracovali méně, ale průměry pro pracovní-právní účely by měli paradoxně vyšší). Neobstojí ani argument žalované o přípustnosti změny nastavení systému EKIS II pouze Policejním prezidiem, když není zřejmé, jak je takový systém nastaven a zda také na úpravu provedenou ve služebním zákoně, s níž obecná úprava v zákoníku práce nemusela počítat, reaguje a zohledňuje ji. Tvrzeň soulad nastavení systému se zákoníkem práce za situace existence speciální právní úpravy provedené ve služebním zákoně (tj. neproplácení 150 přesčasových hodin ročně) je odůvodněním nedostatečným a pro soud není dán prostor, aby se s námitkou žalobce v této věci vypořádal ve vztahu k ustanovení § 112 odst. 2 (resp. § 54) služebního zákona.

Přestože soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je ve svém komplexu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, považuje za vhodné na rámec toho uvést, že námitka žalobce týkající se výše vyměřovacího základu pro výpočet výluhových nároků a pro důchodové účely není správná. Jak vyplývá z postupu žalované, byl žalobci v měsíci lednu 2008 doplacen služební příjem za rok 2007 ve výši 15 410,- Kč (tarifní plat 14 315,20 Kč, zvláštní příplatek 437,78 Kč, osobní příplatek 656,66 Kč). Podle ustanovení § 166 odst. 1 služebního zákona se za měsíční služební příjem pro účely stanovení výše výluhových nároků považuje průměrný hrubý služební příjem poskytovaný za předchozí kalendářní rok přede dnem ukončení služebního poměru příslušníka (popř. za předchozí 3 kalendářní roky, je-li to pro příslušníka výhodnější). Ukončil-li žalobce služební poměr k 30.11.2009, pak rozhodným rokem pro stanovení tohoto základu byl rok 2008, tzn. příjem poskytnutý za rok 2008. Částka ve výši 15 410,- Kč zasláná žalobci v lednu 2008 představovala doplatek služebního příjmu za rok 2007. Proto se do základu za rok 2008 v případě žalobce nezahrnovala. Odlišný (byť terminologicky podobně označený) institut upravuje zákon č. 589/1992 Sb. v ustanovení § 5 odst. 1, k jehož přezkoumání však soud není v rámci projednávané žaloby příslušný. Poznává se pouze, že vyměřovacím základem zaměstnance pro pojistné na důchodové pojištění je úhrn vymezených příjmů, které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním.

Soud ještě podotýká, že žalobce podepsal Evidenční list důchodového pojištění za rok 2008 dne 28.4.2009 (vyměřovací základ 545 047,- Kč), zatímco žádost o výluhový příspěvek podal až následně, a přesto v této žádosti sám uvedl jako rozhodnou částku 529 637,- Kč (ačkoli částku uvedenou pro účely důchodového pojištění již znal), aby ji pak v žalobě následně rozporoval.

S ohledem na výše uvedené shledal krajský soud rozhodnutí žalované nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, proto napadené rozhodnutí pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. bez jednání zrušil a věc podle ustanovení § 78 odst. 4 s.ř.s. žalované vrátil k dalšímu řízení.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., kdy žalobce byl v řízení úspěšný. Soud proto uložil žalované povinnost nahradit žalobci náklady řízení za

řízení před krajským soudem, které představují zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000,- Kč, odměnu za právní zastoupení stanovenou paušální částkou 2 x 2 100,- Kč podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 advokátního tarifu a 2 x 300,- Kč režijní paušál, takže celkem náklady činí částku 6 800,- Kč.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů od doručení jeho písemného vyhotovení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně, z důvodů podle § 103 odst. 1 s.ř.s. prostřednictvím soudu podepsaného ve dvou stejnopisech. Stěžovatel v řízení o kasační stížnosti musí být zastoupen advokátem.

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 20. srpna 2010

Předsedkyně senátu:
JUDr. Věra B a l e j o v á v.r.

Za správnost vyhotovení:
Sládková Blanka